

V angličtine o všetkom rozhoduje sloveso: o príslovkách, o predložkách, o organizácii vety. Nemám pravdu??

Medzi základné rozdiely medzi angličtinou a slovenčinou patrí spôsob ich vyjadrovania (hovoríme stále o slovesách): angličtina totiž uprednostňuje menný spôsob vyjadrovania sloves a slovenčina zase uprednostňuje slovesný spôsob vyjadrovania.

Skúsme to ešte raz:

Angličtinamenný spôsob vyjadrovania.....príklad: mať pohľad (have a look)

Slovenčina....slovesný spôsob vyjadrovania.....príklad: pozrieť sa

A ešte jeden príklad:

Angličtina..... byť nahnevaný (be angry)

Slovenčina.... hnevať sa

V slovenčine sa teda kúpeme, hneváme, bojíme a radi spievame, v angličtine máme kúpeľ, sme nahnevaný, sme vystrašený a máme radi spievanie.

Tento rozdiel si uvedomujeme práve vo chvíli, keď text prekladáme z jedného jazyka do druhého. Prekladateľ nesmie podľahnúť otrockému prenosu slovných spojení, ktoré by v jazyku prekladu, pôsobili veľmi neprirodzene.

Príklad:

Angličtina: My name si John.

Otrocký prenos do slovenčiny: Moje meno je Ján.

Slovenčina: Volám sa Ján.

A teraz to skús Ty:

Angličtina: I am twelve years old.

Otrocký prenos do slovenčiny:

Slovenčina:

V čom sa odlišuje anglické sloveso od slovenského?

Takmer vo všetkom. Napríklad angličtina nemá gramatickú kategóriu slovesného vidu. To znamená, že slovesom sa v angličtine nedá vyjadriť či dej alebo stav skončil, je nedokončený alebo sa opakuje.

Príklad: go znamená po slovensky **ísť** ale aj **chodiť**

Tak si to zase zopakujeme: Bez podmetu nemôžeme sloveso v angličtine časovať. Anglické slovesá rozdeľujeme na pomocné, modálne a plnovýznamové. Problém s časovaním vzniká pri plnovýznamových slovesách, ktoré pri časovaní používajú pomocné slovesá.

Aký je teda význam pomocného slovesa „do“ ?

V Slovenčine je nulový – je nepreložiteľný. Vnímame ho ako grafický symbol, ktorý nás upozorňuje na gramatické kategórie plnovýznamového slovesa, pri ktorom stoja. Ich funkcia je len formálna – gramatická.

Zájdime na chvíľku do minulosti. Ako to teda bolo pred modernou angličtinou? Každé sloveso sa časovalo s pomocným slovesom „do“, aj v oznamovacom spôsobe.

Príklad:

I do write.	Píšem.
He does write.	Píše.
They did write.	Písali.

Venujme sa chvíľku archaizmom a spomeňme si, čo je to otrocký prenos významu z angličtiny do slovenčiny.

Angličtina:	I do write.
Otrocký prenos do slovenčiny:	Ja robím písať.
Slovenčina:	Píšem.

Angličtina:	He does write.
Otrocký prenos do slovenčiny:	On robí písať.
Slovenčina:	Píše.

Angličtina:	They did write.
Otrocký prenos do slovenčiny:	Oni robili čítať.
Slovenčina:	Čítali.

Na týchto troch príkladoch vidíme, že v angličtine je plnovýznamové sloveso písať neohybné (a teda aj všetky plnovýznamové slovesá) a časujú sa prostredníctvom pomocného slovesa robiť.

Dnes v bežnom jazyku sa nám z oznamovacieho spôsobu slovo „do“ vytratilo a ostalo len v otázke a v zápore. Preto sa nám zdá používanie pomocných slovies také nelogické. Ale je súčasťou angličtiny a my to musíme rešpektovať. Akú funkciu teda plní plnovýznamové sloveso? Pomáha časovať plnovýznamové sloveso. Pre názornosť si to ukážme na príkladoch:

Angličtina:	I write.
Slovenčina:	Píšem.

Angličtina:	Do you write?
Otrocký prenos do slovenčiny:	Robíš ty písať?
Slovenčina:	Píšeš?

Angličtina:	I don't write.
Otrocký prenos do slovenčiny:	Ja nerobím písať.
Slovenčina:	Nepíšem.

Angličtina: I wrote.
Slovenčina: Písal som.

Angličtina: Did you write?
Otrocký prenos do slovenčiny: Robil si ty písať?
Slovenčina: Písal si?

Angličtina: I didn't write.
Otrocký prenos do slovenčiny: Ja nerobil som písať.
Slovenčina: Nepísal som.

A teraz vyskúšaj ty:

Angličtina: He reads a book.
Slovenčina:

Angličtina: She doesn't watch TV.
Otrocký prenos do slovenčiny:
Slovenčina:

Angličtina: Did your friends come with you?
Otrocký prenos do slovenčiny:
Slovenčina:

Angličtina:
Otrocký prenos do slovenčiny: Robí tvoj otec pracovať v banka?
Slovenčina: Pracuje tvoj otec v banke?

Angličtina:
Otrocký prenos do slovenčiny: Robila Katka písať svoju domáca úloha doma včera?
Slovenčina:

Použitá literatúra:

Jozef Kot: What's what? Prečo je to v angličtine tak?, Remedium 2001, ISBN 80-88993-23-7

Pre žiakov základnej školy upravila Ing. Ivana Horváthová, 2011

